

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7 / 25 232
G K . 37

Sayı : 56020453/2013-610.01-626/323/595
Konu : Yazılı soru önergesi

24 / 06 / 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/06/2013 tarihli ve 43452547-120.00-129787 sayılı yazı,
b) 28/06/2013 tarihli ve 3258/6138 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Özdal Üçer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/25232 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi cevabı (1 adet)
2- Tablo (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-626/315/576

Konu : Yazılı soru önergesi

2.4. / 0.6 / 2014

Sayın Özdal ÜÇER
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/25232 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde “işkenceye karşı sıfır tolerans” politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

Bu çerçevede;

1) Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2) İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3) Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler.

Sivil toplum denetimi kapsamında, 6332 sayılı Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu hükümleri gereğince, Türkiye İnsan Hakları Kurumu İşkence ve Kötü Muameleyle Mücadele Birimi, ceza infaz kurumlarına haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirebilmekte, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletebilmekte, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamakta ve ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları inceleyerek değerlendirebilmektedir.

4) Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5) Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir. Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

II- Ceza infaz kurumlarında görev yapan her unvandaki personel için, "Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Personeli Yıllık Eğitim Programı" ile "Eğitim Merkezleri Yıllık Eğitim Plânı" kapsamında personel aday memurluk eğitimi, hizmet içi eğitim kurs ve seminerleri ile görevde yükselme eğitim programları düzenlenmektedir.

İnfaz ve koruma memurlarına bu eğitim programlarında, "Orantılı Güç Kullanımı", "Psikoloji", "Duyguların Olumsuz Etkileri ve Stresle Başa Çıkma", "Öfke Kontrolü ve Stresle Başa Çıkma Teknikleri" konularında eğitimler verilmektedir. Yine adlî yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanlıkları tarafından da mahâllinde eğitimler düzenlenmektedir.

III- Giresun Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

Soru önergesinde adı geçen hükümlünün;

1) Anti-sosyal kişilik bozukluğu nedeniyle teşhis ve tedavi amacıyla Samsun Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesine sevk edildiği; hükümlünün burada zaman zaman yatarak tedavi gördüğü; ancak tedavisi için AMATEM merkezi olan bir ildeki ceza infaz kurumuna naklen gitmek istediği; talebinin karşılanmaması nedeniyle Kurumda huzursuzluk çıkartarak görevli personele sözlü ve fiili saldırıda bulunduğu; 30/04/2013 tarihinde yemek almayıp erkeklik organını kestiğini beyan etmesi üzerine revire çıkarılarak doktora götürülmek istendiği; ancak tedavi kabul etmeyeceğini beyan ettiği; "darp izlerinin açığa çıkmaması için 3 gün sonra hastaneye götürüldüğü" iddialarının gerçeği yansıtmadığı;

2) Görevli memurlara hakaret ederek saldırması nedeniyle hakkında Başsavcılıklarınca hazırlanan iddianame ile Giresun Sulh Ceza Mahkemesine dava açıldığı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

ve yargılamanın hâlen devam ettiği;

3) Şikâyeti üzerine görevli personel hakkında yapılan adlî soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığına, idarî soruşturmada ise disiplin cezası verilmesine yer olmadığına kararları verildiği;

4) Başsavcılıklarına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve Adalet Bakanlığına yazdığı tüm dilekçelerin ilgili mercilere gönderildiği ve gereğine tevessül edilerek yasal işlemlerin yapıldığı;

5) 24/05/2013 tarihinde Trabzon Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği,
Bildirilmiştir.

IV- Ceza infaz kurumu görevlileri hakkında basında ve internet haberlerinde yer alan iddialar, hükümlü ve tutuklular ile yakınları ve çeşitli mercilerden gelen bütün şikâyet başvuruları ihbar kabul edilerek, Bakanlığımızca işleme alınmakta ve kanunî gereği yapılmak üzere en kısa sürede ilgili Cumhuriyet başsavcılıklarına gönderilmektedir. Söz konusu şikâyet başvuruları ile ilgili olarak yapılan işlemlerin sonucu hakkında ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından şikâyetçiye bilgi verilmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığına yapılan başvurular ile çeşitli insan hakları derneklerine yapılan müracaatların sonucu ise Bakanlığımızca ilgisine iletilmektedir.

V- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden, 2002-2013 (04/07/2013 tarihi itibarıyla) yılları arasında işkence ve kötü muamele iddiaları ile ilgili olarak yapılan soruşturmalar sonucunda toplam 129 personelin ceza aldığı anlaşılmıştır.

2003-2013 (04/07/2013 tarihi itibarıyla) yılları arasında ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular ile yakınları ve çeşitli merciler tarafından, hak ihlâli iddialarına dayalı olarak yapılan şikâyet başvurularını gösteren tablo ilişiktir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAG
Bakan

	ŞİKAYET SAYISI
2003 YILI	204
2004 YILI	207
2005 YILI	369
2006 YILI	476
2007 YILI	602
2008 YILI	838
2009 YILI	1202
2010 YILI	2054
2011 YILI	1894
2012 YILI	2602
2013 YILI	1062